

Til
LAG formænd og LAG koordinatore

**Referat
af møde for LAG formænd og LAG koordinatore
den 2. september 2008.**

Dato 12-09-2008
Sagsbehandler Anna Lise Vesterby
AnnaLise.Vesterby@RU.RM.DK

Følgende deltog i mødet

Tel. +45 87285122
Sagsnr. 1-30-07

LAG formænd/LAG næstformænd:
Hanne Smedegaard, Formand LAG Favrskov,
Kristian Corneliussen, Formand LAG Herning,
Lone Mikkelsen, Formand LAG Horsens,
Poul Nielsen, Formand Ringkøbing-Skjern,
Else Marie Larsen, Formand LAG Skive,
Kaj Nygaard, Formand LAG Struer,
Bjarne Gommesen, Formand LAG Viborg.
Knud Pedersen, Formand LAG Randers.

LAG koordinatore:

Morten Priesholm, LAG Småøerne,
Karen Just, LAG Djursland,
Alex Würtz, LAG Holstebro og LAG Herning,
Mette Risager, LAG Randers,
Jakob Lorenzen, LAG Ringkøbing-Skjern,
Merethe Juul Thysen, LAG Struer og LAG Silkeborg,
Ditte Staun Munch Ledet, LAG Skive.

Indlægsholdere:

Poul Junge, formand for projektgruppen: Landsbyudvikling i praksis.
Johan Frederik Schjødt, Capacent Epinion.

Fra Region Midtjylland, Oplevelsesøkonomi og Landdistrikter:
Magnus Jørgensen, Udviklingskonsulent,
Anne Mette Sørensen Langvad, Udviklingskonsulent,
Jens Jensen, Udviklingskonsulent,
Anna Lise Vesterby, Udviklingskonsulent.

Til mødet var udsendt følgende dagsorden:

Kl. 16:00

Mødested: Faster Andelsmejeri Højevej 25, Astrup, 6900 Skjern

1. Kl. 16:15 – 16.35

Poul Junge, formand for projektgruppen: Landsbyudvikling i praksis(Faster Andelsmejeri i Astrup, Højevej 25), fortæller om projektet.

LAG Ringkøbing-Skjern har bevilget 1. mio. kr. til projektet.

Herefter transport til: Aktivitetshuset Birkevænget 31, Astrup, 6900 Skjern.

Side 2

2. 16:45 – 18:00:

Aktuelle udfordringer i LAG-erne, med fokus på udvikling og gennemførelse af projekter, prioritering af midler til projekter etc.

De enkelte koordinatore fremsender inden mødet en projektoversigt (gerne genbrug af oversigt I laver i øvrigt). Oversigterne sendes direkte til mødedeltagerne. Kommentarer – max. 3. min. - om hovedpunkter i den enkelte LAG´s arbejde til drøftelse fra hver LAG (fmd. eller koordinator). Den enkelte LAG kan f.eks. udvælge et centralt tema til drøftelse. Korte spørgsmål efter hvert indlæg. Drøftelse af hovedpunkter.

3. Kl. 18:00 – 18:10:

Nyt om samarbejdsprojekterne:

- Landsbyfornyelse
- Profilering af landdistrikterne

4. Kl. 18:10 – 18:20: Pause.

5. Kl. 18:20 – 18:40:

Resultater af 3-kommuneprojektet Ringkøbing-Skjern, Skive og Norddjurs om bosætning i landdistrikter, undersøgelsen omkring det at flytte på landet. v/ Johan Frederik Schjødt Capacent Epinion.

6. Næste møde.

7. Eventuelt.

Ad 1.

Poul Junge, formand for projektgruppen: Landsbyudvikling i praksis, fortalte om bygningen Faster andelsmejeri og de virksomheder, som fremover ville flytte ind på stedet.

Faster andelsmejeri blev bygget i 1933. For et par år siden købte 3 personer, heri blandt Poul Junge, mejeriet for 1,3 mio. kr. Efterfølgende er der oprettet en forening, som i dag ejer mejeriet. Alle pengene er lånt i det lokale pengeinstitut beliggende i Astrup, og lånet er rentefrit i et år.

Foreningen har lavet en handlingsplan.

Bygningen skal fremover huse følgende virksomheder/projekter:

Æblemøsteri,

Frugttørreri (frugtslik),

den lokale købmandsbutik flytter ind, (borgerejet andelskøbmandsforening).

Evt. etableres bed and breakfast i den gamle hestestald.

Facaden på bygningen skal også renoveres. Der er samlet 2900 m².

Der er behov for 4,3 mio. kr. for at realisere ovenstående.

LAG Ringkøbing-Skjern har bevilget 1. mio. kr. til projektet. Og der håbes på at Ringkøbing Skjern kommune også vil bevilge et stort beløb. Velfærdsministeriet har bevilget 250.000 kr.

Efter orienteringen var der rundvisning i bygningen.

Flere gav udtryk for, at det var spændende og meget interessant at høre om projektet samt at se selve stedet.

Ad 2.

I Aktivitetshuset i Astrup bøde Poul Nielsen, formand for LAG Ringkøbing-Skjern velkommen. Han fortalte, at foreningen Aktiv Faster driver alle aktiviteter i Astrup, og står som ansvarlig for alt det der foregår i Aktivitetshuset.

Herefter drøftedes **Aktuelle udfordringer** i LAG-erne.

LAG Ringkøbing-Skjern:

Har behandlet 44 ansøgninger i 1. runde, LAG ´en har godkendt tilskud til 26 projekter ud af de 44. 12 projekter er erhvervsrettede de øvrige omhandler attraktive levevilkår.

LAG Ringkøbing-Skjern har på nuværende tidspunkt uddelt 4,1 mio. kr.

Heri er indeholdt 1. mio. kr. til projektet i Faster Andelsmejeri og 250.000 kr. til en motocrossbane.

Størrelsen af tilskud til små projekter ligger på 40-50 %,

Til erhvervsprojekter gives 10-20 %.

LAG ´en har givet 450.000 kr. til grus til en cykelsti på 4 km,

kommunen betalte asfalt til cykelstien.

LAG ´en har givet tilskud til indkøb af maskiner til møsteriet, som skal etableres i Faster Andelsmejeri.

LAG Ringkøbing-Skjern oplyste, at LAG Varde havde givet tilskud til renovering af et forsamlingshus, og spurgte til, om der var LAG ´er i

Region Midtjylland som havde givet tilskud til renovering af forsamlingshus?

Herefter var der en drøftelse omkring:

tilskud/ikke tilskud til Forsamlingshusrenovering m.m.

LAG Djursland havde givet tilskud til etablering af et handikaptoilet i et forsamlingshus.

LAG Viborg har i deres udviklingsstrategi medtaget en politik for renovering af forsamlingshuse.

LAG Herning har givet et tilskud på 150.000 kr. til et forsamlingshus projekt. Bestyrelsen vurderer og tager stilling fra ansøgning til ansøgning.

LAG Favrskov oplyste, at landsbykontaktudvalget i Favrskov kommune havde fået bevilget penge fra landdistriktspuljen til at få udarbejdet en oversigt over forsamlingshusene og deres tilstand. LAG Favrskov vil vurdere fra ansøgning til ansøgning, i vurderingen vil indgå om der i forsamlingshuset er megen aktivitet.

Herefter blev drøftet og spurgt til hvor små tilskud, der blev bevilget.

Har den enkelte LAG sat en minimums grænse for et tilskud?

LAG Småøerne havde sat en minimumsgrænse på 100.000 kr. for, hvor langt de ville gå ned i tilskud. Men havde i et tilfælde fraveget grænsen, og havde bevilget 50.000 kr. til et fortællearrangement i fyret (da der var forventninger om at fortællearrangementet herved ville kunne udvikle sig til noget større på længere sigt).

LAG Skive nævnte, at man anså det for meget vigtigt, at få udbredt kendskabet til LAG. Og at LAG Skive derfor engang imellem bevilgede mindre tilskud til små projekter, bl.a. havde bevilget tilskud til en legeplads i en lille landsby. Det at LAG giver tilskud til et lille projekt, kan nogle gange betyde, at de mennesker der står bag projektet får energi til noget andet og noget mere.

LAG Struer fortalte, at bageriet i Humlum havde været lukket. I landsbyen Humlum var bageriet en vigtig virksomhed/forretning. LAG Struer havde derfor givet tilskud til opstart af bageriet/bagerforretningen med et tilskud på 50.000 kr. + et tilskud på 30.000 kr. til indkøb af en stenovn.

Herefter blev der stillet spørgsmål om,

hvordan følger LAG bestyrelsen de projekter de har givet tilskud til?

LAG Struer oplyste, at LAG koordinator arrangerer en besøgs tur rundt til projekterne, efter turen holdes bestyrelsesmøde.

LAG Djursland oplyste, at koordinatoren var ved at planlægge en besøgs tur.

LAG Viborg, bestyrelsen havde været på besøgs tur rundt til de fleste projekter.

LAG Småøerne oplyste, at samtidig med bevilling af tilskud til et projekt, tager bestyrelsen stilling til om LAG koordinator skal følge projektet.

Herefter blev der spurgt til

om LAG koordinatorene hjælper projekt ejerne(ildsjælene) med at få skrevet projektsøgningen.

Koordinatorerne for LAG Djursland og LAG Ringkøbing-Skjern gav udtryk for at de ydede stor hjælp til borgerne, som ville ansøge om tilskud til et projekt, og at de også jævnligt hjalp med at få ansøgningen skrevet. Også koordinatorene for LAG Skive og LAG Struer gav udtryk for at de hjalp projekt ide ejerne meget.

Andre oplysninger:

LAG Struer oplyste, at de havde givet et tilskud på 285.000 kr. til et *byskriverprojekt*, som får hjemsted på det nye BO Museum. Der kan læses mere på www.byskriverprojekt.dk

LAG Holstebro oplyste, at Velfærdsministeriet havde bevilget 345.000 kr. til at få udarbejdet visionsplaner for alle landsbyer i Holstebro kommune. Efterfølgende havde man søgt Fødevareministeriet om tilskud og fået bevilget tilskud, således at man samlet havde 840.000 kr.. Niras konsulenterne havde budt ind på opgaven, og var blevet valgt til at skulle udarbejde og skrive visionsplanerne for de 15 landsbyer i kommunen.

Ad 3.

Fristerne for at indsende ansøgninger til landsbyfornyelsesprojekterne i Region Midtjylland er forlænget til 1. december 2008.

Fristen for at indsende indstilling om en landsby til landsbyprisen er også forlænget til 1. december 2008.

Ad 5.

Johan Frederik Schjødt fra firmaet Capacent Epinion fortale om:

Resultaterne af 3-kommuneprojektet Ringkøbing-Skjern, Skive og Norddjurs om bosætning i landdistrikter og om undersøgelse omkring det at flytte på landet.

Johan Frederik Schødt gav en meget detaljeret og meget spændende gennemgang af undersøgelsen, der var mange spørgsmål til ham, og en livlig og god drøftelse blandt deltagerne i mødet om, hvordan undersøgelsens resultater kunne bruges til, at profilere det gode liv på landet.

I forbindelse med markedsføring blev følgende nævnt:

Man skal markedsføre en landsby ved at fortælle om, alt det man har det sted.

Muligheden for at realiser boligdrømmen til en billigere pris.

Markedsføring af den realiserbare boligdrøm.

Undersøgelsen viste, at fraflytning sker på baggrund af ændret livssituation.

De plancher Johan Frederik Schødt viste sendes med referatet ud.

Ad 6.

Formanden for LAG Skive stillede forslag om, at regionsrådspolitikere, som er medlem af en LAG bestyrelse, inviteres med til nogle af møderne for LAG formænd og LAG koordinatore.

Magnus Jørgensen oplyste, at der planlægges efter at medlemmer af LAG bestyrelser, som er udpeget af regionsrådet inviteres med til mødet i marts måned.

Det blev aftalt at næste møde holdes i LAG Struers område.

Vedrørende dato for næste møde blev flere datoer nævnt herunder den 2. december og 9. december. Efterfølgende har der vist sig vanskeligheder med den 9. december, hvorfor datoen nu er endelig fastlagt til:

Tirsdag 2. december 2008 kl. 16.00 – 19.30.

Ad 7.

Der blev orienteret om, at der nu er planlagt afholdt 2 Informationsmøder et i Ringkøbing-Skjern kommune og et i Holstebro kommune om

Bredbånd til landdistrikterne

Torsdag 9. oktober 2008 kl. 19.30

I Tim Hallen Åvænget 3 6980 Tim

Torsdag 23. oktober 2008 kl. 19.30

i Sdr. Nisum-Hallen Kirkebyvej 11A, Sønder Nisum 6990 Ulfborg

Side 7